

SØR-TRØNDELAG TINGRETT

KJENNELSE

Avsagt: 13.03.2013 i Sør-Trøndelag tingrett.

Sak nr.: 13-046077TVI-STRO

Dommer: Dommerfullmektig Lars Inderberg Vodal
m/alm. fullmakt

Saken gjelder: Midlertidig forføyning

Øivind Bergh

Advokat Liv Torill Evenrud

mot

Rolf Erik Hanssen

KJENNELSE

Øivind Bergh har begjært midlertidig forføyning overfor Rolf Erik Hanssen med følgende påstand:

1. Rolf Erik Hanssen pålegges å fjerne innholdet i bloggen med url <http://skepsisforvoksne.wordpress.com/2013/02/05/venstreradikal-pedoprofessor-med-kjephoy-kollefaktor-utaggerer-pa-nett/> samt alle kommentarer på ulike nettsteder hvor Rolf Erik Hanssen omtaler Øivind Bergh som pedofil.
2. Rolf Erik Hanssen forbys å publisere tilsvarende omtale av Øivind Bergh på egen blogg eller andre nettsteder.
3. Rolf Erik Hanssen dømmes til å betale sakens omkostninger, p.t. kr. 7.500,-.

I begjæringen innkommet til Sør-Trøndelag tingrett den 13.03.2013 er anført:

1. Innledning

På vegne av saksøker begjæres midlertidig forføyning om fjerning av bloggpost med url: <http://skepsisforvoksne.wordpress.com/2013/02/05/venstreradikal-pedoprofessor-med-kjephoy-kollefaktor-utaggerer-pa-nett/> samt alle kommentarer på ulike nettsteder hvor Rolf Erik Hanssen omtaler Øivind Bergh som pedofil. Videre begjæres midlertidig forføyning om at Rolf Erik Hanssen forbys å publisere tilsvarende omtale av saksøker på sin blogg eller andre nettsteder.

Den aktuelle bloggen inneholder urettmessige beskyldninger om at Øivind Bergh er pedofil. Det anføres at publisering av denne typen beskyldninger medfører en vesentlig skade eller ulempe, og at det er nødvendig med en midlertidig forføyning for å avverge slik skade, jf. tvisteloven § 34-1 (1) bokstav b.

Saksøkte har bostedsadresse i 7562 Hundhamaren. Begjæringen fremmes derfor for Sør-Trøndelag tingrett, jf. tvisteloven § 32-4.

Saksøkte har nektet å fjerne bloggen, til tross for at han er oppfordret til å gjøre dette. Han har tvert imot uttalt at han vil fortsette å publisere liknende beskyldninger og mener han har rett til å gjøre dette. Bloggen kommer opp når det søkes på Øivind Bergh på nettet, slik at det er en risiko for at disse beskyldningene spres til flere personer så lenge bloggen blir stående. Det er derfor fare for ytterligere skade ved opphold, og det bes om at kjennelse treffes uten muntlig forhandling, jf. tvisteloven § 32-7 (2).

2. Sakens faktiske bakgrunn

Øivind Bergh er gift og har 2 barn. Han er utdannet mikrobiolog (dr. scient) og jobber som seniorforsker ved Havforskningsinstituttet, faggruppe Oseanografi.

Rolf Erik Hanssen driver en blogg www.skepsisforvoksne.wordpress.com. Den 5. februar 2013 publiserte han et innlegg hvor Øivind Bergh fremstilles som pedofil.

Som bevis fremlegges:

Bilag 1: Utskrift av blogginnlegg av 5. februar 2013.

Ordet «pedoprofessor» brukes allerede i overskriften – og rett under står spørsmålet «Hvem er skapningen Øyvind Bergh?», slik at man allerede ved å lese de innledende ordene sitter igjen med et inntrykk av at Øyvind Bergh er pedofil. Videre fremgår det:

«denne artiklele om den ensomme og stakkarslige pedosympatiserende professoren Øyvind Bergh»

Her fremstilles altså Øyvind Bergh som «pedosympatisør».

Videre fremgår det av blogginnlegget:

«Hvem er det Øyvind Bergh prøver å ta?

Det er ikke tvil om at pedoen har sittet litt mye på nettet å diskutert med personer han tydelig har fått i vrangen.»

«den jævla pedofile faenskapen som egner seg best som blandingskomponent i kunstgjødsele»

Blogginnlegget inneholder altså påstander om at Øyvind Bergh er pedofil og at han sympatiserer med pedofile. Begge deler er klart ærekrenkende utsagn og i strid med straffeloven §§ 246 og 247.

Saksøkte har selv gitt uttrykk for at beskyldningene er fremsatt som en ren hevnaksjon.

Videre har han gitt klart uttrykk for at han har tenkt å fortsette med lignende

karakteristikker. Det vises for så vidt til det omtvistede blogginnlegget, jf. bilag 1, hvor det fremgår:

«her kommer selvfølgelig Øyvind Bergh med nok skyts mot meg til at jeg føler en frihet til å skrive akkurat hva jeg vil om han i de neste 30 årene eller til skapningen ligger som en forråtnende pedo trygt og godt under bakken»

Saksøkte har også i ulike kommentarer fremsatt på Facebook, klart tilkjennegitt at spredningen av beskyldningene om at Øyvind Bergh er pedofil er en klar hevnaksjon.

Som bevis fremlegges:

Bilag 2: Utskrift av innlegg startet av Micaela Olin i gruppen «Ordet er fritt – ordet er ditt»

«Ordet er fritt – ordet er ditt» er en lukket gruppe på Facebook. Gruppen består av ca 800 medlemmer. Her har Rolf Erik Hanssen kommentert følgende:

«den mongoen som skreiv den søpla har akkurat fått spalteplass i neste blogg □Ikke nok med at forfatteren Bergh har sittet inne for overgrep mot barn men at han legger ut en slik

artikkel forteller vel bare at han sitter og napper laksen i takt med pedobloggeren Tjomlid og prøver seg på tafatte skriver med å dekke seg bak et tryne som kunne vært hovedrolleinnhaver, i en barnepornofilm.»

Videre fremlegges:

Bilag 3: Utskrift av innlegg startet av Rolf Erik Hanssen i gruppen «Ordet er fritt – ordet er ditt»

Det vises spesielt til følgende uttalelser:

«Saken her er ikke hvem som kaller hvem for hva, men om en person som har brukt ord eller startet denne krigen med å kalle noen for nazist og høyreekstrem skal tåle å få slengt tilbake stygge karakteristikk.»

*«Vel denne pedoen vi snakker om burde vel skjønt det når han skrev denne artikkelen at han fikk et helvete med meg...forskjellen på meg og han er at jeg liker å plage vettet av de som plutselig får en trang til å skrive noen karakteristikk om meg»
«... og jeg lover at det fortsatt skal bli et helvete... han starta så enkelt er det...»*

For ordens skyld fremlegges også den artikkelen Øivind Bergh har skrevet, og som gjør at Rolf Erik Hanssen mener det er berettiget å kalle Bergh for pedofil og «pedosympatisør». Som bevis fremlegges:

*Bilag 4: Øivind Berghs artikkel «Ytre høyre med grov persontrakassering på nett»
Det kan også tilføyes at Rolf Erik Hanssen er en kjent nettmobber.*

Som bevis fremlegges:

*Bilag 5: Utskrift av artikkel fra NRK.no 12.11.12: «Rolf Erik mobber på nett»
Ved brev av 28. februar 2013 ble det sendt varsel om søksmål til Rolf Erik Hanssen.*

Som bevis fremlegges:

Bilag 6: Kopi av brev til Rolf Erik Hanssen av 28.02.13.

I varselet anmodes det om at Rolf Erik Hanssen sletter det aktuelle blogginnlegget slik at skaden kan begrenses. Rolf Erik Hanssen har imidlertid ikke slettet innlegget, men i stedet gjentatt beskyldningene ved at han konsekvent omtaler Øivind Bergh som «pedoprofessoren» og gitt uttrykk for at han har tenkt til å fortsette med dette. Det kan for så vidt vises til bilag 3, som er skrevet etter at Rolf Erik Hanssen mottok varsel om søksmål.

Videre fremlegges som bevis:

Bilag 7: Utskrift av innlegg startet av Harald P B Moen i gruppen «Ordet er fritt – ordet er ditt»

Det vises spesielt til følgende kommentarer fra Rolf Erik Hanssen:

«de prøver vel å trøste han feite professoren innen fiskeoppdrett som jeg skal ha det moro med i laaaaaaaaaang tid fremover»

«Akkurat nå har han funnet seg ei feit sklie av ei desperat advokatsugge som jeg garantert skal ha det morsomt med sammen med fiskemongoen, som skal ta ut sivilt søksmål mot meg.»

Rolf Erik Hanssen har altså ikke etterkommet anmodningen om å fjerne bloggen, men tvert imot truet med at han kommer til å fortsette i samme stil, ikke bare overfor Øivind Bergh, men også hans advokat.

Øivind Bergh har etter dette ikke noe annet alternativ enn å begjære midlertidig forføyning for å avverge en vesentlig skade ved at beskyldninger om pedofili blir liggende på nettet.

3. Sakens rettslige side

3.1 Hovedkravet

Beskyldninger om at en person er pedofil er helt klart ærekrenkende beskyldninger i strid med straffeloven §§ 246 og 247. Slike usanne beskyldninger er heller ikke vernet av ytringsfriheten. Det kan her bl.a. vises til Rt. 2001 s. 1720, hvor det heter:

«Selv om det ikke finnes praksis fra EMD som spesielt behandler problemstillingen i vår sak, er det generelt et sentralt punkt ved avveiningen av ytringsfrihet mot vern av omdømme, at ærekrenkeren var i aktsom god tro med hensyn til beskyldningens sannhet.»

Rolf Erik Hanssen har ikke annet grunnlag for å fremsette beskyldningene enn at han mener han må få si hva han vil om Øivind Bergh. Han kan da ikke sies å ha vært i aktsom god tro.

Beskyldningene er fremsatt kun for å sjikanere, som ledd i en hevnaksjon. Uriktige beskyldninger som fremsettes i ren sjikane-hensikt på internett, er ikke vernet etter ytringsfriheten. I den forbindelse kan det bl.a. vises til NOU 2011:12 pkt. 13.5.5. Her fremgår det:

«Demokratihensynet er, som nevnt, den bærende begrunnelsen for retten til ytringsfrihet i EMD. Vernet av ytringer som ikke bidrar til en debatt av offentlig interesse for demokratiet, er begrenset. ... Det vil for eksempel ikke nødvendigvis være grunn til å verne gjengivelse av ulovlige ytringer i offentlige rapporter dersom gjengivelsen finner sted i ren sjikane-hensikt på Internett.»

Videre kan det vises til Rt. 2005 s. 1677, hvor det heter:

«Hovedregelen er at usanne ærekrenkende uttalelser om faktiske forhold ikke er beskyttet etter EMK artikkel 10. Det må foreligge spesielle grunner for å fravike denne hovedregel...»

Sjikane-hensikt og hevnmotiv kan neppe anses som spesielle grunner til å fravike det klare utgangspunktet her. Videre fremgår det av Rt. 2005 s. 1677:

«Det er et grunnleggende vilkår at usanne ærekrenkende påstander rettet mot private personer må være av allmenn interesse for å være beskyttet mot inngrep... I tillegg kreves etter EMDs og Høyesteretts praksis at journalist og eventuelt redaktør har vært aktsomme ved utformingen av oppslag og ved publiseringen. Ved bedømmelsen av journalists og redaktørs aktsomhet vil spørsmålet om et faktautsagn er riktig, om det er tatt nødvendige forbehold, vurdering av behovet for å identifisere enkeltpersoner og undersøkelser av om beskyldningene er sanne, være vesentlige.

...

Beskyldningens karakter og særlig dens grovhet er et viktig moment i avveiningen av om hensynet til personvernet hjemler inngrep i ytringsfriheten... Utsagn som kan forstås slik at en person er eller kan være mistenkt for et straffbart forhold, må normalt anses som et faktautsagn som krever bevis.»

Avisen ble riktignok frifunnet for ærekrenkelser i Rt. 2005 s. 1677, men EMD kom til at det forelå krenkelse av EMK art. 8 og tilkjente oppreisning for krenkelsen i dom av 9. april 2009. De siterte uttalelser ovenfor vil uansett være relevante ved vurderingen av om en usann beskyldning er vernet av ytringsfriheten.

På denne bakgrunn anføres at Rolf Erik Hanssens publisering av påstander om at Øivind Bergh er pedofil er ærekrenkende beskyldninger som strider mot straffeloven §§ 246 og 247, og at vilkårene for å kreve oppreisning etter erstatningsloven § 3-6 er til stede. Hovedkravet i saken er dermed sannsynliggjort, jf. tvisteloven § 34-2 (1).

3.2 Sikringsgrunnen

Det er klart at det kan gis midlertidig forføyning for å hindre spredning av en ærekrenkende beskyldning, jf. Rt. 1999 s. 1762. Rolf Erik Hanssen er oppfordret til å fjerne bloggen, men har reagert med trusler om å fortsette med å ærekrenke Øivind Bergh. Han har også konsekvent omtalt Øivind Bergh som «pedoprofessoren» på nettet. Det kan her vises til bilag 3 som eksempel på dette.

Bloggen ligger på nettet slik at hvem som helst kan lese beskyldningene. Bloggen med de ærekrenkende beskyldningene kommer opp når man søker på Øivind Bergh professor.

Som bevis fremlegges:

Bilag 8: Utskrift av google-søk på «øivind bergh professor»

Beskyldninger om pedofili representerer en vesentlig skade og ulempe for den som utsettes for slike beskyldninger. Det er da også nødvendig med midlertidig forføyning for å avverge ytterligere spredning av beskyldningene. Vilkaene i tvisteloven § 34-1 (1) bokstav b er oppfylt.

Som det fremgår av bl.a. bilagene 3 og 7, har Rolf Erik Hanssen klart gitt uttrykk for at han ikke har tenkt å gi seg. Det er derfor nødvendig at det også avsies kjennelse om at Rolf Erik Hanssen forbys å publisere beskyldninger om at Øivind Bergh er pedofil. Høyesterett har fastslått at midlertidig forføyning også kan brukes for å stanse ikke-publiserte ytringer, jf. Rt. 2007 s. 404.

Saksøkte vil ikke bli påført noen skade eller ulempe ved at han må fjerne ærekrenkende beskyldninger, og heller ikke ved at han forbys å publisere slike beskyldninger, jf. tvisteloven § 34-1 (2).

Rettsens vurdering:

For at en begjæring om midlertidig forføyning skal kunne tas til følge, må saksøkeren sannsynliggjøre så vel krav som sikringsgrunn, jf. tvisteloven § 34-2.

Slike saker om fjerning av uønsket omtale blir for retten et spørsmål om saksøktes ytringsfrihet stilt opp mot saksøkers behov for å få rettet utsagnene, og for å ikke få dem gjentatt.

Med bakgrunn i de faktiske opplysninger i begjæringen finner retten det for klart at saksøker har et krav på at saksøkte fjerner innholdet i de nettinnleggene hvor han bl.a. omtaler saksøker som pedofil.

Det fremgår direkte av saksøktes begrunnelse for å fremsette disse grove karakteristikkenes av saksøker at de er oppdiktede med det uttalte formål å sverte saksøker. I følge saksøktes eget innlegg på Facebook er karakteristikkenes fremsatt som en hevnaksjon med det formål å plage vettet av saksøker:

«Saken her er ikke hvem som kaller hvem for hva, men om en person som har brukt ord eller startet denne krigen med å kalle noen for nazist og høyreekstrem skal tåle å få slengt tilbake stygge karakteristikk.»

«Vel denne pedoen vi snakker om burde vel skjønt det når han skrev denne artikkelen at han fikk et helvete med meg...forskjellen på meg og han er at jeg liker å plage vettet av de som plutselig får en trang til å skrive noen karakteristikk om meg»

«... og jeg lover at det fortsatt skal bli et helvete... han starta så enkelt er det...»

Uttalelsenes karakter og grovhet tilsier at personvernet her hjemler inngrep i ytringsfriheten, jf. uttalelser i Rt. 2005 s. 1677. Selv om saksøktes innlegg kan hevdes å

være del av en offentlig debatt på internett som saksøker på sett og vis har lagt opp til selv med sin artikkel, er man i denne saken langt utenfor de forhold som ytringsfriheten tar sikte på å beskytte. Retten finner at saksøker i tilstrekkelig grad har sannsynliggjort et krav på at saksøkte må fjerne det aktuelle blogginnlegget samt andre innlegg med lignende beskyldninger. Retten visert her særlig til at det dreier seg om utsagn som er fremsatt med det uttalte formål å krenke saksøker. Karakteristikkene er også egnet til å skade saksøkers gode navn og rykte og etter rettens syn er det sannsynlighetsovervekt for at uttalelsene representerer overtredelse av straffeloven §§ 246 og 247.

På grunnlag av framstillingen i begjæringen anser retten at også en sikringsgrunn er tilstrekkelig sannsynliggjort. Med særlig med henblikk på det ovenfor siterte innlegget på Facebook hvor saksøkte lover "*at det fortsatt skal bli et helvete*", finner retten at det i tilstrekkelig grad er sannsynliggjort at det er nødvendig å få en midlertidig ordning i et omtvistet rettsforhold for å avverge en vesentlig skade eller ulempe som saksøktes adferd gir grunn til å frykte for, jf. tvisteloven § 43-1 bokstav b).

Selv om skaden må sies å ha inntrådt allerede i og med at blogginnlegget og de øvrige innlegg er publiserte, er internettets mekanismer slik at skaden vil fortsette å eskalere gjennom spredning dersom innlegget får stå.

Til tross for at saksøktes "krig" mot saksøker er foranlediget av saksøkers artikkel, finner retten det for klart at saksøkers interesse i å verne om sitt omdømme må veie tyngre enn saksøktes interesse i å fremsette åpenbart oppdiktete og vanærende karakteristikker av saksøker på internett, jf. tvisteloven § 34-1 annet ledd.

Retten har funnet at det er fare ved opphold, og har truffet avgjørelse i saken uten at partene har vært innkalt til muntlig forhandling, jf. tvisteloven § 32-7 annet ledd. Av samme grunn har saksøkte heller ikke fått anledning til å uttale seg før beslutning ble fattet.

Det er lagt ned påstand om sakskostnader og etter resultatet skal saksøkeren tilkjennes dette, jf. tvisteloven § 32-10, jf. § 20-2 første ledd. Retten finner ikke at unntakene i tvisteloven § 20-2 tredje ledd gjør seg gjeldende. Omkostningene er opplyst til å være kr 7 500. Retten finner at kostnadene har vært nødvendige og tar kravet til følge, jf. tvisteloven § 20-5.

SLUTNING

1. Rolf Erik Hansen pålegges å fjerne innholdet i blogginnlegg med url <http://skepsisforvoksne.wordpress.com/2013/02/05/venstreradikal-pedoprofessor-med-kjephoy-kollefaktor-utaggerer-pa-nett/> samt alle kommentarer på ulike nettsteder hvor Rolf Erik Hanssen omtaler Øivind Bergh som pedofil.
2. Rolf Erik Hansen forbys å publisere tilsvarende omtale av Øivind Bergh som pedofil på egen blogg eller andre nettsteder
3. Rolf Erik Hansen betaler til Øivind Bergh 7 150,- - syvtusenetthundreogfemti – kroner i sakskostnader innen to uker etter forkynnelse av denne kjennelsen

Lars Inderberg Vodal

Partene og enhver annen som rammes kan ved henvendelse til Sør-Trøndelag tingrett, Munkeg. 20, begjære muntlig forhandling om den midlertidige forføyningen.